

КРИВОРУЧКО М. Ю.

к. е. н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

КРИНИЦЬКА Т. М.

магістрант

Київський національний університет технологій та дизайну

МАГАН І. В.

магістрант

Київський національний університет технологій та дизайну

СОВІВСЬКИЙ В. Є.

магістрант

Київський національний університет технологій та дизайну

ТИХОНОВА Д. Я.

магістрант

Київський національний університет технологій та дизайну

СУЧАСНА ПРОБЛЕМАТИКА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ

Стаття присвячена дослідженню сучасної проблематики бухгалтерського обліку в контексті євроінтеграції та впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). В якості методичної основи дослідження використано методи аналізу і узагальнення. В результаті опрацювання робіт вітчизняних науковців з проблематики переходу на МСФЗ виокремлено два напрями досліджень – аналіз впливу впровадження МСФЗ на діяльність підприємств та аналіз професійного судження як важливої складової міжнародних стандартів. Авторами статті аргументовано думку про те, що впровадження МСФЗ має відбуватися на відповідній економічній та інституційній основі. Визначено, що багатоваріантність в обліку основних засобів може бути характерним для МСФЗ прикладом застосування професійного судження.

Ключові слова: євроінтеграція, МСФЗ, професійне бухгалтерське судження, багатоваріантність в обліку, облік основних засобів.

КРИВОРУЧКО М. Ю.

к. э. н., доцент

Киевский национальный университет технологий и дизайна

КРИНИЦКАЯ Т. Н.

магістрант

Киевский национальный университет технологий и дизайна

МАГАН И. В.

магістрант

Киевский национальный университет технологий и дизайна

СОВИВСКИЙ В. Е.

магістрант

Киевский национальный университет технологий и дизайна

ТИХОНОВА Д. Я.

магістрант

Киевский национальный университет технологий и дизайна

СОВРЕМЕННАЯ ПРОБЛЕМАТИКА БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В КОНТЕКСТЕ ЕВРОИНТЕГРАЦИИ И ВНЕДРЕНИЯ МСФО

Статья посвящена исследованию современной проблематики бухгалтерского учета в контексте евроинтеграции и внедрения международных стандартов финансовой отчетности (МСФО). В качестве методической основы исследования использовано методы анализа и обобщения. В результате анализа работ отечественных исследователей с проблематики перехода на МСФО

выделено два направления исследований – анализ влияния применения МСФО на деятельность предприятий и анализ профессионального суждения как важной составляющей международных стандартов. Авторами статьи аргументирована мысль о том, что внедрение МСФО должно происходить на соответствующей экономической и институциональной основе. Определено, что многовариантность в учете основных средств может быть характерным для МСФЗ примером применений профессионального суждения.

Ключевые слова: евроинтеграция, МСФО, профессиональное бухгалтерское суждение, многовариантность в учете, учет основных средств.

KRYVORUCHKO M. Y.

Candidate of economic sciences, associate professor
Kyiv National University of Technologies and Design

KRYNYTSKA T. M.

master's degree student
Kyiv National University of Technologies and Design

MAHAN I. V.

master's degree student
Kyiv National University of Technologies and Design

SOVIVSKYI V. Y.

master's degree student
Kyiv National University of Technologies and Design

TIKHONOVA D. Y.

master's degree student
Kyiv National University of Technologies and Design

MODERN ISSUES OF FINANCIAL ACCOUNTING IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION AND IFRS IMPLEMENTATION

The article examines modern issues in financial accounting in the context of European integration and the International Financial Reporting Standard (IFRS) implementation). The methods of analysis and generalization are being used as a methodological basis of a research. As a result of mastering the works of domestic scholars in the area of transition to the IFRS, there have been outlined two research lines – analysis of the IFRS implementation impact on the enterprise activities and analysis of a professional accounting judgement as an important part of the international standards. The authors argue the idea of that the IFRS must be implemented on a proper economic and institutional basis. The research outcome defines that multivariance in a fixed asset accounting could serve as an illustrative example of a professional judgement application.

Key words: European integration, IFRS, professional accounting judgments, multivariance in accounting, fixed asset accounting.

---

misha2005@ua.fm; cvyktamila@ukr.net; inna.maghan@gmail.com; sovivski@ukr.net;
dashasnisarenko@ukr.net

Постановка проблеми. Обраний Україною євроінтеграційний курс розвитку передбачає впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Проблематика, пов'язана з імплементацією МСФЗ, знаходить широке висвітлення у працях вітчизняних учених. Разом з тим виникає необхідність виокремлення праць, аналіз яких дозволяє узагальнити проблематику переходу на МСФЗ. Серед дискусійних питань особливе місце займає проблематика дослідження оцінки впливу впровадження міжнародних стандартів звітності на діяльність підприємств, а також аналіз професійного судження як важливої складової МСФЗ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед праць, що можуть цікавити в світлі огляду літератури з євроінтеграції та впровадження МСФЗ, варто відзначити роботи таких вітчизняних науковців, як: К. Безверхий, К. Бурдега, Б. Засадний, Р. Кузіна, С. Легенчук, В. Лукін, Ю. Малярєвський, Т. Сторожук, Н. Пирець.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз сучасної проблематики бухгалтерського обліку в контексті євроінтеграції та впровадження МСФЗ.

Виклад основного матеріалу. Важливим напрямком досліджень є аналіз впливу

євроінтеграційних процесів та впровадження МСФЗ на діяльність підприємств. Б. Засадний запропонував методичку оцінки впливу, який справляє на фінансовий стан підприємства перше впровадження МСФЗ. На основі аналізу показників діяльності підприємств молочно-переробної галузі України (загалом, 30 підприємств) дослідник дійшов висновку, що 50% аналізованих підприємств підійшли до питання переходу на МСФЗ формально, так як цей перехід не відобразився на показниках діяльності. Натомість, показники діяльності 20% підприємств покращилися, і 30% – погіршилися [1].

Л. Ловінська дослідила вплив євроінтеграційних процесів на розвиток бухгалтерського обліку та звітності в Україні. Зокрема, розроблена Стратегія застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні дала свої результати, а саме: було внесено зміни до Закону щодо застосування міжнародних стандартів; офіційно перекладено та оприлюднено МСФЗ; встановлено загальну номенклатуру статей фінансової звітності та порядок їх групування; внесено зміни в нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку щодо застосування єдиного плану рахунків; створено сайт з питань застосування міжнародних стандартів, до якого суб'єкти господарювання мають вільний доступ та можуть користуватися матеріалами, науковими статтями та інформацією про практичне застосування даних стандартів.

Дослідження Директив, які є обов'язковими для імплементації, показало, що деякі питання для системи бухгалтерського обліку є новими та потребують: узгодження українського законодавства із законодавством ЄС щодо звітності про управління різних типів підприємств; запровадження моделі регулювання бухгалтерського обліку, яка буде ґрунтуватися на взаємодії держави та професійної громадськості на основі принципів субсидіарності та пропорційності; імплементація альтернативного підходу за МСФЗ, що ґрунтується на справедливій вартості, для складання фінансової звітності всіма підприємствами, крім мікропідприємств; запровадження звітності про платежі на користь уряду.

За результатами дослідження Л. Ловінська доходить висновку, що реформування бухгалтерського обліку в Україні має орієнтуватися на тенденції розвитку в глобалізаційному світі та потреби управління національною економікою. Поява інтегрованої звітності є ключовим аспектом побудови системи бухгалтерського обліку в Україні відповідно до норм міжнародних стандартів [2].

Предметом дослідження К. Безверхого стали зміни, що були внесені до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» з метою імплементації його норм до Директив Європейського Союзу. Автор доходить висновку, що зміни, які були внесені до Закону, забезпечили наближення до норм Директив Європейського Союзу, що дасть змогу вивести суб'єкти господарювання на новий рівень інформаційного забезпечення діяльності та появи зарубіжних інвесторів в Україні [3].

Р. Кузіна у своїй роботі акцентує увагу на проблемах гармонізації фінансової звітності в Україні відповідно до МСФЗ, а саме:

1) міжнародні стандарти не можуть «працювати самостійно» □ важливо здійснювати заходи щодо поліпшення економічного становища в Україні;

2) у вітчизняній практиці відсутнє поняття «професійне судження бухгалтера» або «професійний бухгалтер». В проекті Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» вилучено поняття «професійний бухгалтер». На думку Р. Кузіної, вилучення даного поняття було помилковим, оскільки за звітність, яка складена у відповідності до МСФЗ, має нести відповідальність фахівець;

3) в Україні відсутня структура, яка мала б взаємодіяти з Комітетом з міжнародних стандартів для врегулювання проблем щодо застосування МСФЗ.

Автор робить висновок, що процес гармонізації фінансової звітності українських підприємств вимагає поетапності та наявності відповідного інституційного механізму [4].

Проблема багатоваріантності (професійного судження) є складним дискусійним

питанням, дослідження її теоретичних та історичних аспектів посідає важливе місце в царині бухгалтерської науки [5]. Багатоваріантність справляє суттєвий вплив на роботу державних економічних органів, особливо на органи статистики. Окрім того, фактор професійного судження може призвести до занепаду бухгалтерської професії, її деградації, так як значна частина вітчизняних фахівців-обліковців займається не розвитком бухгалтерського обліку, а ухиленням від податків [6, с. 263].

Свій характерний вияв проблема професійного судження знаходить в сфері обліку основних засобів. Т. Сторожук та К. Бурдега у своїй роботі обґрунтували необхідність використання вітчизняними підприємствами професійного судження бухгалтера при формуванні складу та визначенні об'єктів необоротних матеріальних активів. З точки зору самостійності підприємств та застосування професійного судження більші можливості передбачені міжнародними стандартами, а нормативне регулювання – національними. П(с)БО 7 передбачено, що до складу необоротних матеріальних активів відносять основні засоби та інші необоротні матеріальні активи. В міжнародній практиці відокремлення в окрему групу інших необоротних матеріальних активів не передбачено.

Зазначеними авторами досліджено, що за МСБО 16 запасні частини та допоміжне обладнання відносяться до складу запасів та визнаються в прибутку чи збитку в процесі їхнього споживання. Проте резервне обладнання та основні запасні частини вважаються основними засобами при таких умовах: термін використання більше одного періоду і якщо вони використовуються тільки з об'єктом основних засобів. Т. Сторожук та К. Бурдега вважають доцільним надати підприємству право самостійно відносити запасні частини до складу основних засобів чи запасів, а також внести відповідну норму до П(с)БО 7 [7].

Н. Пирець та Ю. Псюк вказують на відмінності між П(с)БО 7 та МСБО 16 щодо класифікації груп основних засобів. МСБО 16 не передбачає виділення окремо таких груп основних засобів, як капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язаних з будівництвом, тварини, багаторічні насадження та інші основні засоби. Разом з тим у МСБО 16 більш деталізовано групу «Транспортні засоби», що поділяється на такі класи: кораблі, літаки, автомобілі; клас «Інструменти, прилади, інвентар» поділяється на меблі та приладдя; офісне обладнання.

Така деталізація дає можливість встановити різні методи нарахування амортизації та регулювання витрат. Тому автори доходять висновку, що вітчизняним суб'єктам господарювання варто дозволити на власний розсуд встановлювати подібну деталізацію за всіма групами основних засобів на підставі професійної думки бухгалтера [8].

Висновки. Узагальнення результатів проведеного дослідження дозволяє виокремити два напрями сучасної бухгалтерської наукової думки в сфері впровадження міжнародних стандартів звітності, а саме аналіз впливу євроінтеграції і пов'язаним з нею переходом на МСФЗ на діяльність підприємств, а також аналіз проблематики професійного судження.

Впровадження МСФЗ має відбуватися на відповідній економічній та інституційній основі з врахуванням національних особливостей облікової системи. Професійне судження є важливою складовою міжнародних стандартів, багатоваріантність знаходить характерний вияв в обліку основних засобів.

Список використаних джерел

1. Zasadnyi B. A. The Methodology for Evaluating the Impact of Applying of IFRS on the Financial Status of Enterprises / B.A. Zasadnyi // Бізнес Інформ. – 2018. – № 6. – С. 269-274.
2. Ловінська Л. Г. Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток бухгалтерського обліку та звітності в Україні / Л. Г. Ловінська // Фінанси України. – 2014. – № 9. – С. 21-30.
3. Безверхий К. Бухгалтерський облік в Україні: імплементація норм директив Європейського Союзу / К. Безверхий // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2018. – № 1. – С. 136-151.
4. Кузіна Р. В. Гармонізація фінансової звітності: міжнародний досвід та українська практика / Р. В. Кузіна // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». –

2012. – № 721: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 126-131.

5. Легенчук С. Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти : монографія / С. Ф. Легенчук // Житомир : ЖДТУ, 2017. – 204 с.

6. Лукін В. О. Облікова політика: парадокси впровадження в Україні / В. О. Лукін, Ю. Д. Маляревський // Бізнес Інформ. – 2018. – № 1. – С. 259-266.

7. Сторожук Т. М. Професійне судження бухгалтера при визначенні складу необоротних матеріальних активів у світлі гармонізації з МСФЗ / Т.М. Сторожук, К.О Бурдега // Бізнес Інформ. – 2018. – № 3. – С. 271-275.

8. Пирець Н. М. Порівняльний аналіз національних та міжнародних стандартів обліку основних засобів / Н. М. Пирець, Ю. А. Псюк // Інноваційна економіка. – 2013. – № 6. – С. 325-330.
